

Stort folkeligt Afholdsmøde

afholdes i
Mogenstrup
Gæstgiveris Have
Freitag d. 5. Juni,

Kl. 4 Eftermiddag (**Grundlovs-**
dagen), med **Taler, Sang** og
Koncert. Folkeligt Foredrag af Høj-
skolelærer Broder Nissen, Hadsten.
Afholdsforedrag af Læge Benedict-
sen, København.

Entreen til Haven er 35 Øre.

Efter Mødet **fri Dans i Pavil-**
lonen for Medlemmerne med Dame
til Kl. 12. Poul Hansens Musik.

Koncert i Haven fra Kl. 3.

Sangbøger bedes medtaget.

Alle indbydes.

Udvalget.

Næstved Tidende 27.5.1903

Stort folkeligt Afholdsmøde

afholdes i

Mogenstrup

Gæstgiveris have

Freitag den 5. juni,

Kl. 4 eftermiddag (**Grundlovs-**
dagen), med **taler,**
sang og **koncert**. Folkeligt foredrag af højskole-
lærer Broder Nissen, Hadsten. Afholdsforedrag af
læge Benedictsen, København.

Entreen til haven er 35 øre.

Efter mødet **fri dans i pavillonen** for
medlemmerne med dame til kl. 12. Poul Hansens
musik.

Koncert i haven fra kl. 3.

Sangbøger bedes medtaget.

Alle indbydes.

Udvalget.

Taler 1: Højskolelærer **Broder Nissen**,
Hadsten

https://www.myheritage.dk/names/broder_nissen

(afbud) Læge **Olav Benedictsen**, København
(*)

http://www.rosekamp.dk/BLAA_Bog_1949/LE_VNEDSL%D8B.htm

Taler 2: Dr.med. **Poul Berg**, København (**)

Deltagerbetaling 0,35 kr.

Broder Nissen

*) **BENEDICTSEN Olav Emil** Læge;

Født 7.2.1863 paa Havet mellem Borneo, Sumatra og
Java. Død 7.5.1951.

I Bankierforretning 1880-83; Student (privat dimit.) 1884;
Medicinsk Eksamen 1891; studeret Massage i Stockholm
1891-92; Massagespecialist i København fra 1893;
Badelæge på Fanø Nordsøbad 1894-95; Kurlæge paa
Ljusbadeanstalten fra 1904.

Formand for Studenternes Afholdsforening 1904; Medlem
af Bestyrelsen for Samfundet til Ædrueligheds Fremme
fra 1911; Medlem af Bestyrelsen for Københavns
Folkeuniversitetsforening fra 1909; Leder af Danmarks
studerende Ungdoms Afholdsforbunds Kursus fra 1916.

**) Der er ikke fundet bibliografiske oplysninger om Poul
Berg.

Næstved Tidende den 7.6.1903:

Afholdsmøde i Mogenstrup.

I Mogenstrup krohave afholdtes grundlovsdagen
det folkelige afholdsmøde, som Afholdssam-fundet
og afholdsforeningerne på Sydsjælland i de senere
år plejer at holde på dette sted. Tilslutningen var i år
næppe så stor, som den plejer at være, hvad der
sagtens har sin grund i, at folk i denne tid på anden
måde får nok af møder og ikke heller
grundlovsdagen slip fri for vælgermøder og andre
møder rundt omkring i de hjemlige kredse. Men
mange mennesker kommer der jo desuagtet al tid til
Mogenstrup, og det var der også denne gang
kommen.

Gårdbestyrer **Frederik Olsen**, Vesteregesborg, bød på de indbydende foreningers vegne velkommen; han meddelte, at læge Benedictsen, København, var bleven forhindret i at give møde som taler, men at i hans sted dr.med. **Poul Berg**, København, ville tale.

Dr. **Poul Berg**, holdt så det første foredrag. Han dvælede i sin indledning navnlig ved den tanke, at afholdsfolkene skulle forsøge på at drive deres agitation på en noget anden måde end hidtil. Det var ikke nok at foranstalte møder og så vente, at modstanderne der skulle indfinde sig. Modstanderne skulle opsøges. I Amerika og England var det almindeligt, at lægepraktikanter gik ud på gader og stræder, i anlæg osv., stod op på en medbragt talerstol, talte til dem, der tilfældigt samlede sig, sang for dem osv.. På lignende måde skulle afholdsfolkene prøve at lægge ud; men det kunne måske være vanskeligt nok at finde folk, der egnede sig til denne form af agitationen. Hvad der for resten i afholdsagitationen syntes at gøre stærkest indtryk på folk, var påvisningen af, at folk ikke blot i dyre domme måtte betale spiritussen med deres penge, men også med dyre år af deres liv. I så henseende forelå der navnlig fra England et så statistisk materiale, spændende over 30-40 år og altså særdeles pålideligt. Dette statistiske materiale var indsamlet og bearbejdet af forskellige forsikringsselskaber, der alle havde gjort den erfaring, at dødeligheden var meget mindre for afholdsfolk end for ikke-afholdsfolk, at selv meget mådeholdne spiritusdrikkere forkortede deres liv med år. Den praktiske følge heraf, set fra forsikringsselskabernes side, var den, at afholdsfolk blev forsikret på langt billigere vilkår end andre. Da det her drejede sig om penge i millionvis, kunne man være rolig for, at den opgjorte statistik var fuldt pålidelig.

Gennemsnitlig kan det på grundlag heraf siges, at en afholdsmand lever 8-9 år længere end en mand, der drikker, som folk drikker flest, og ca. 6 år længere end en såkaldt mådeholdsmænd. I forbindelse hermed er det godtgjort, at blandt folk, hvis næringsvej tvinger dem til et stærkt forbrug af spiritus, er dødeligheden endog op til det dobbelte af, hvad den er blandt afholdsfolk. Til lignende resultater er man også kommen gennem sygekassestatistikken, selv her hjemme, hvor sygekasseinspektør Sørensen har udarbejdet en statistik i så henseende, ligesom f.eks. "Danmark" har en afdeling med lavere forsikringspræmie for afholdsfolk. – "Helsen og Sundhed!" Med disse ord har man plejet at drikke hinanden til i spiritus. Intet er tåbeligere. Spiritus styrker ikke og nærer ikke; den nedbryder kun og intet andet. Vil vi vort folks vel, ønsker vi en befolkning med sunde, stærke legemer og klare hjerner, da må vi søge spiritusdrikningen udryddet. Gennem afholdsarbejdet går derfor bl.a. vejen til fremgang og lykke for vort folk.

Højskolelærer **Broder Nissen**, Hadsten, talte derefter om grundloven. Han ankede til en begyndelse over, at vore grundlovsfester som regel havde lidt under for meget gøgl og fjas; han troede dog, at der i den senere tid var ved at foregå et omslag i så henseende, så grundloven var på veje til at blive en national festdag i ordets bedste forstand. – Blandt de ting, der bindet et samfund, stort eller lille, sammen, er først og fremmest lovene, således som det er udtrykt i indledningen til Valdemar Sejrs Jyske lov! "Med lov skal land bygges", eller som det hed med andre ord: "Var ikke lov i lande, da havde den mest, dom mest monne gribe". Hvad det såedes kan siges om love i almindelighed, gælder selvfølgelig i særdeleshed grundloven, som er kilden, grundlaget, hvorfra al anden lovgivning bør have sit udspring. Det kan derfor også siges, at det er grundloven, som bestemmer, hvem der skal give alle de øvrige love, og hvorledes disse skal være. Love må forandres efter de skiftende tiders skiftende krav; men også i så henseende står der i Valdemar Sejre Jyske lov en gylden regel: "Ingen lov er så jævngod som at følge sandhed", hermed er meningen jo ligefrem, at sandhed skal være lovens grund – "Lov skal ej være skreven til de enkeltes gunst, men til de manges behov". Dette glemtes en tid, under standsvælden som den senere enevælde, men kom atter til sin ret ved grundloven 1849, i kraft af hvilken nu enhver af os kan være med til at bestemme, hvordan udviklingen skal gå. Der er og kan være delte meninger om betydningen heraf, men det tør og kan ingen nægte, at tiden siden 1849 har været en fremgangstid som ingen anden under de løsgivne kræfters lovbundne, fri virke. I denne virken står også ædruelighedsarbejdet som et betydningsfuldt arbejde. Det blev til fremgang på alle måder, at vi løftes fra enevældens tryk, men endnu hviler på vort folk trykket af alkoholsporten; det vil også betyde fremgang og lykke, om vi kan løse folket af denne despots lænker, gøre det fri fra denne trældom. Alt, hvad der binder folk og hindrer dem i at bruge deres kræfter, det må slås ned, først da virker grundloven efter sin fulde virkning. Lad os da råbe et hurra for grundloven med ønske om, at vi må lære bedre og bedre at tage den i brug efter hele dens mening, udnytte den i sin fulde udstrækning. Grundloven level!

Fr. Olsen sagde talerne tak for deres foredrag, og der blev sluttet af, ligesom der var bleven indledet, med den sang.

I den følgende times tid lejrede folk sig med madkurvene rundt omkring. Senere flokkedes der atter et stort antal omkring talerstolen, sang noget og hørte på de små taler, som forskellige gav til bedste, f.eks. **Christiansen**, Staunstrup, fyrbøder **Christensen**, Snesere, og pastor **Tranberg**, Bårse. – Der var om eftermiddagen musik i haven. Om aftenen dansedes der til kl. 12 i salen.

Afholdsmøde i Mogenstrup.

I Mogenstrup Krohave holdtes Grundlovsdagen det folkelige Afholdsmøde, som Afholdssamfundet og Afholdsforeningerne paa Sydhjælland i de senere Aar plejer at holde paa dette Sted. Tilslutningen var i Aar næppe saa stor, som den plejer at være, hvad der sagtens har sin Grund i, at Folk i denne Tid paa anden Maade faar nok af Møder og ikke heller Grundlovsdagen slap fri for Vælgermøder og andre Møder rundt omkring i de hjemlige Kredse. Men mange Venner kommer der jo desuagtet af Tid til Mogenstrup, og det var der ogsaa denne Gang kommen.

Gaardbestyrer Frederik Olsen, Besteregesborg, bød paa de indbydende Foreningers Vegne velkommen; han meddelte, at Læge Benedictsen, København, var bleven forhindret i at give Møde som Taler, men at i hans Sted Dr. med. Poul Herk, København, vilde tale.

Dr. Poul Herk holdt saa det første Foredrag. Han dvælede i sin Indledning navnlig ved den Tanke, at Afholdsfolkene skulde forsøge paa at drive deres Agitation paa en noget anden Maade end hidtil. Det var ikke nok at foranstalte Møder og saa vente, at Modstanderne der skulde indfinde sig. Modstanderne skulde opsiges. I Amerika og England var det almindeligt, at Vægprædikanter gik ud paa Gader og Stræder, i Anlæg osv., stod op paa en medbragt Talerstol, talte til dem, der tilfældigt samlede sig, sang for dem osv. Paa lignende Maade skulde Afholdsfolkene prøve at lægge ud; men det kunde maaske være vanskeligt nok at finde Folk, der egnede sig til denne Form af Agitationen. Hvad der for Resten i Afholdsagitationen syntes at gøre stærkest Indtryk paa Folk, var Paavisningen af, at Folk ikke blot i dyre Domme maatte betale Spirituspenge med deres Penge, men ogsaa med dyre Aar af deres Liv. I saa Henseende forelaa der navnlig fra England et stort statistisk Materiale, spændende over 30—40 Aar og altsaa særdeles paalideligt. Dette statistiske Materiale var indsamlet og bearbejdet af forskellige Forsikringselskaber, der alle havde gjort den Erfaring, at Dødeligheden var meget mindre for Afholdsfolk end for Ikke-Afholdsfolk, at selv meget maadeholdne Spiritusdrikkere forforte deres Liv med Aar. Den praktiske Følge heraf, set fra Forsikringselskabernes Side, var den, at Afholdsfolk blev forsikret paa langt billigere Vilkaar end andre. Da det her drejede sig om Penge i millionvis, kunde man være rolig rolig for, at den opgjorte Statistik var fuldt paalidelig. Gennemsnittlig kan det paa

Grundlag heraf siges, at en Afholdsmand lever 8—9 Aar længere end en Mand, der drikker, som Folk drikker flest, og ca. 6 Aar længere end en saakaldt Maadeholdsmænd. I Forbindelse hermed er det godtgjort, at blandt Folk, hvis Næringsvej tvinger dem til et stærkt Forbrug af Spiritus, er Dødeligheden endog op til det dobbelte af, hvad den er blandt Afholdsfolk. Til lignende Resultater er man ogsaa kommen gennem Sygekassestatistikken, selv her hjemme, hvor Sygekassenspektør Sørensen har udarbejdet en Statistik i saa Henseende, ligesom f. Eks. „Danmark“ har en Afdeling med lavere Forsikringspræmie for Afholdsfolk. — „Helsen og Sundhed!“ Med disse Ord har man plejet at drifte hinanden til i Spiritus. Intet er taabeligere. Spiritus styrker ikke og nærer ikke; den nedbrøder kun og intet andet. Vil vi vort Folks Vel, ønsker vi en Befolkning med sunde, stærke Legemer og klare Hjærner, da maa vi søge Spiritusdrikkningen udryddet. Gennem Afholdsarbejdet gaar derfor bl. a. Vejen til Fremgang og Lykke for vort Folk.

Højstole lærer Broder Riisen, Gadsten, talte derefter om Grundloven. Han antede til en Begyndelse over, at vore Grundlovsfester som Regel havde lidt under for meget Gøgl og Hjas; han troede dog, at der i den senere Tid var ved at foregaa et Omslag i saa Henseende, saa Grundlovsdagen var paa Veje til at blive en national Festsdag i Ordets bedste Forstand. — Blandt de Ting, der binder et Samfund, stort eller lille, sammen, er først og fremmest Lovene, saaledes som det er udtrykt i Indledningen til Baldemar Sejrs jyske Lov: „Med Lov skal Land bygges“, eller som det hed med andre Ord: „Var ikke Lov i Lande, da havde den mest, som mest monne gribe“. Hvad der saaledes kan siges om Love i Almindelighed, gælder selvfølgelig i Særdeleshed Grundloven, som er Rildten, Grundlaget, hvorfra al anden Lovgivning bør have sit Udspring. Det kan derfor ogsaa siges, at det er Grundloven, som bestemmer, hvem der skal give alle de øvrige Love, og hvorledes disse skal være. Love maa forandres efter de stiftende Tidens stiftende Krav; men ogsaa i saa Henseende staar der i Baldemar Sejrs jyske Lov en gylden Regel: „Ingen Lov er saa jævngod som at følge Sandhed“, hermed er Meningen jo ligefrem, at Sandhed skal være Lovens Grund — „Lov skal ej være skreven til de enkeltes Gunst, men til de manges Behov“. Dette glemtes en Tid, under Standsvælden som under den senere Enevælde, men kom atter til sin Ret ved Grundloven 1849, i Kraft af hvilken nu enhver af os kan være med at bestemme, hvordan Udviklingen skal gaa. Der er og kan

være delte Meninger om Betydningen heraf, men det tør og kan ingen nægte, at Tiden siden 1849 har været en Fremgangstid, som ingen anden under de løsgivne Kræfters Lovbundne, fri Birken. I denne Birken staar ogsaa Udruelighedsarbejdet som et betydningsfuldt Arbejde. Det blev til Fremgang paa alle Maader, at vi løstes fra Enevældens Tryk, men endnu hoiler paa vort Folk Trykket af Afholdshjorten; det vil ogsaa betyde Fremgang og Lykke, om vi kan løse Folket af denne Despot's Lænker, gøre det fri fra denne Trældom. Alt, hvad der binder Folk og hindrer dem i at bruge deres Kræfter, det maa slaas ned, først da virker Grundloven efter sin fulde Mening. Lad os da raabe et Hurra for Grundloven med Dunst om, at vi maa lære bedre og bedre at tage den i Brug efter hele dens Mening, udnytte den i sin fulde Udstrækning. Grundloven leve!

Fr. Olsen sagde Taleren Tak for deres Foredrag, og der blev sluttet af, ligesom der var bleven indledet, med en Sang.

I den følgende Times Tid lejrede Folk sig paa med Madfurrerne rundt omkring. Senere flokkedes der atter et stort Antal om Talerstolen, sang noget og hørte paa de smaa Taler, som forskellige gav til bedste, f. Eks. Christian Jensen, Staustrup, Fyrhøder Christensen, Snefere, og Pastor Tranberg, Waarje. — Der var om Eftermiddagen Musik i Haven. Om Aftenen dansedes der til Kl. 12 i Salen.